

Mannerheimin Lastensuojeluliiton lausunto 11.3.2022

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle seksuaalirikoksia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2022 vp)

Yleistä - MLL pitää tärkeänä ja kannatettavana seksuaalirikossäännösten uudistamista

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) pitää tärkeänä ja kannatettavana rikoslain seksuaalirikoksia koskevan luvun uudistamista. Lakiuudistuksen tavoitteina ovat seksuaalisen itsemääräämisoikeuden ja henkilökohtaisen koskemattomuuden suojan turvaaminen nykyistä vahvemmin sekä rikosoikeudellisen suojan parantaminen lasten koskemattomuuden ja häiriöttömän kehityksen turvaamiseksi.

Lasten oikeuksien turvaaminen vaatii lainsäätäjältä erityistä huomiota. Lapset poikkeavat aikuisista tuen ja suojan tarpeen osalta sekä oikeudelliselta toimintakyvyltään. **Lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ehkäiseminen ja torjunta sekä lasten aseman ja oikeuksien turvaaminen vaativat erityistä huomiointia lainsäädännöltä.**

YK:n lapsen oikeuksien sopimus edellyttää valtion ryhtyvän kaikkiin tarpeellisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin, sosiaalisiin ja koulutuksellisiin toimiin suojellakseen lapsia kaikelta seksuaaliselta väkivallalta. Tämä edellyttää rikoksia ennaltaehkäiseviä laaja-alaisia toimenpiteitä ja yhteiskunnan eri toimijoiden osallisuutta. **Euroopan neuvoston yleissopimus lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan (ns. Lanzaroten sopimus) asettaa sopimusvaltiolle laaja-alaiset velvoitteet ehkäistä ja torjua lapsiin kohdistuvaa seksuaalista väkivaltaa.** Hallituksen esityksessä olisi ollut hyvä esitellä näitä ihmisoikeussopimusvelvoitteita yksityiskohtaisemmin ja myös pykäläkohtaisten perustelujen kohdalla.

MLL kannattaa lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia koskevien säännösten kokoamista omaksi selkeäksi kokonaisuudekseen. Aikuisten ja lasten osalta sääntelyn lähtökohdat ovat erilaiset. Aikuisten kohdalla korostuu seksuaalinen itsemääräämisoikeus, kun taas lasten kohdalla korostuu erityinen suojelu ja **seksuaalisen koskemattomuuden turvaaminen.** Aikuisiin ja lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten eriyttäminen rikoslaissa on perusteltu ratkaisu. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, tämä mahdollistaa lapsiin kohdistuvien tekojen erityispiirteiden ja erityisen moitittavuuden huomioon ottamisen, minkä lisäksi se selkeyttää säännösten soveltamisaloja. Hallituksen esityksen mukaan yleinen suojaikäraja säilyisi 16 vuodessa. On hyvä, että Suomessa on kansainvälisestikin verrattuna suhteellisen korkea suojaikäraja.

Lakiuudistuksen myötä alle 16-vuotiaisiin lapsiin kohdistuneisiin tekoihin sovellettaisiin siten pääsääntöisesti vain lapsiin kohdistuvia rikoksia koskevia erityissäännöksiä. Niissä määriteltäisiin seksuaaliset teot lähtökohtaisesti rangaistavaksi uhrina olevan lapsen omasta suhtautumisesta riippumatta.

MLL pitää tärkeänä ja hyvänä, että alle 16-vuotiaisiin lapsiin kohdistuvien rikosten nimikkeet ja rangaistusasteikot ovat esityksessä myös voimassa olevaa lainsäädäntöä ankarampia ja että myös 16-17-vuotiaiden lasten suojelua vahvistetaan voimassa olevaan lakiin verrattuna.

MLL kuitenkin korostaa, että ehdotetun 5 §:n (seksuaalinen hyväksikäyttö) tuoman suojan riittävyyttä tulisi vielä arvioida eduskuntakäsittelyn aikana ja että teosta säädettäisiin törkeä tekemuoto. Säännöksellä suojataan 16-17-vuotiaita lapsia ja muita erityisen haavoittuvassa asemassa olevia, kuten vammaisia henkilöitä. MLL korostaa, että myös 16-17-vuotiaat ovat lapsia, ja lapsen oikeuksien sopimus ja sen valinnainen pöytäkirja sekä Lanzaroten sopimus koskee myös heitä.

MLL:n Lasten ja nuorten puhelin- ja nettipalveluissa vastataan vuositasolla 150-200 yhteydenottoon eriasteiseen seksuaaliväkivaltaan liittyen ja usein uhrina on 14-17-vuotias nuori, joka kokee tilanteesta suurta syyllisyyttä ja häpeää ja voi äärimmäisen huonosti. Vakavimmissa tapauksissa tekijä on ollut usein nuorta lähellä oleva aikuinen.

MLL kannattaa ehdotettua lainsäädäntöä, sillä se suojaa lasten oikeuksia nykyistä vahvemmin. Hallituksen esitys seksuaalirikoslainsäädännön uudistamiseksi on myös selkeämpi ja sillä turvataan lapsen oikeuksia paremmin kuin vuonna 2020 lausunnolla olleella työryhmän ehdotuksella.

Seksuaalirikoksia koskevien rangaistusten ankaroittamisella osoitetaan lapsiin kohdistuvien rikosten erityistä moitittavuutta, millä on asenteita muokkaava vaikutus.

Pykäläkohtaiset kommentit

1 § Raiskaus

MLL kannattaa seksuaalisen itsemääräämisoikeuden ja henkilökohtaisen koskemattomuuden suojan vahvistamista esitetyllä tavalla säätämällä raiskauksen keskeiseksi tunnusmerkistötekijäksi uhrin vapaaehtoisuuden puute. Suomi on sitoutunut Euroopan neuvoston yleissopimukseen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin sopimus) joka edellyttää, että kaikki ilman uhrin suostumusta tehdyt seksuaaliset teot kriminalisoidaan.

Pykäläehdotuksen 2 momentin 3 kohdan mukaan henkilön osallistumista sukupuoliyhteyteen ei ole pidettävä vapaaehtoisena, jos hän ei ole voinut muodostaa tai ilmaista tahtoaan tiedottomuutensa, sairautensa, vammaisuutensa, pelkotilansa, voimakkaan päihtymistilansa, heikentyneen tajunnantilansa, tilanteen äkillisyyden, erityisen valta-aseman vakavan väärinkäytön tai muun näihin rinnastettavan syyn vuoksi. Lamaantuminen on yksi tyypillinen reaktioista traumaattisissa seksuaaliväkivaltatilanteissa. Tämän vuoksi MLL esittää selvyysden vuoksi lamaantumisen nimenomaista lisäämistä 1 §:n 2 momentin 3 kohtaan tilanteena, jossa uhrilla ei ole mahdollisuutta ilmaista suostumustaan.

3 § Seksuaalinen kajoaminen

MLL kannattaa ehdotettua säännöstä. Säännös koskisi muita seksuaalisia tekoja kuin sukupuoliyhteyttä. Säännöksessä määriteltäisiin raiskaussäännöstä vastaavasti ne tilanteet, joissa osallistumista seksuaaliseen tekoon ei ole pidettävä vapaaehtoisena.

5 § Seksuaalinen hyväksikäyttö

Ehdotettu seksuaalista hyväksikäyttöä koskeva säännös koskisi tekoja, joissa tekijä saa asemaansa hyväksikäyttäen erityisessä heikommassa tai haavoittuvassa asemassa olevan henkilön osallistumaan sukupuoliyhteyteen tai seksuaalista itsemääräämisoikeutta olennaisesti loukkaavaan seksuaaliseen tekoon. 16 vuotta nuorempiin ja tietyissä tilanteissa 18 vuotta nuorempiin lapsiin kohdistuvat seksuaaliset teot ja sukupuoliyhteydet olisivat erikseen rangaistavia 12-16 §:n nojalla, joiden soveltuessa 5 §:ää ei sovellettaisi.

Ehdotettu säännös on erityisen merkittävä 16-17-vuotiaiden lasten seksuaaliväkivallalta suojelemisen kannalta. Säännöksen tarkoituksena on suojata koulussa, laitoksessa, työsuhteessa tai vapaa-ajan toiminnassa olevia taikka muuten alisteisessa asemassa olevia nuoria auktoriteettiasemassa olevien henkilöiden seksuaaliselta hyväksikäytöltä.

MLL pitää hyvänä, että voimassa olevan lain säännöstä esitetään muutettavaksi niin, että seksuaalisen hyväksikäytön tunnusmerkistöstä poistettaisiin taivuttamista koskeva edellytys ja että säännöksen soveltamisala laajennettaisiin koskemaan myös työsuhdetta ja vapaa-ajan toimintaa, kuten harrastustoimintaa. Myös edellytyksen, että tekijä on käyttänyt väärin törkeästi väärin uhrin kypsymättömyyttä, jättäminen pois lakitekstistä on kannatettava ja selkeyttää säännöksen soveltamista.

MLL kuitenkin korostaa, että säännöksen tuoman suojan riittävyyttä tulisi vielä arvioida eduskuntakäsittelyn aikana. Säännöksellä suojataan 16-17-vuotiaita lapsia ja muita erityisen haavoittuvassa asemassa olevia, kuten vammaisia henkilöitä.

MLL esittää myös, että seksuaalisesta hyväksikäytöstä säädettäisiin törkeä tekemuoto.

MLL myös kritisoi termiä ”hyväksikäyttö”. Hyväksikäytön sijaan tulisi käyttää ilmaisua ”seksuaaliväkivalta”. Tämä edellyttää seksuaalirikoksia koskevan luvun terminologian läpikäyntiä myös laajemmin.

Kuten pykäläehdotuksen perusteluissa todetaan, arvioitaessa nuorten henkilöiden kykyä päättää itsenäisesti seksuaalisesta käyttäytymisestään on otettava huomioon osapuolten iän lisäksi heidän henkinen kehityksensä. Perusteluissa todetaan, että ”koska kohdan tunnusmerkistö koskisi vain 16 vuoden suojaikärajaa vanhempiin lapsiin kohdistuneita tekoja, edellyttäisi rangaistavuus tekijän ja kohteen iän ja kypsyyden osalta suurempaa eroa kuin sellaista, joka poissulkisi ehdotetun 17 §:n rajoitussäännöksen soveltumisen, eli käytännössä enemmän kuin noin viiden vuoden ikäeroa, ellei kypsymässä ole muuten selvää epäsuhtaa.”

Lakivaliokunnan olisi syytä mietinnössään huomioida, että tämä perustelujen muotoilu voi käytännössä hankaloittaa ikäisiään hitaammin kehittyneiden 16–17-vuotiaiden nuorten suojelua iältään alle viisi vuotta vanhempien, mutta selvästi kypsempien aikuisten hyväksikäytöltä. Seksuaalista hyväksikäyttöä koskevan pykälän perusteluissa tulisi tukeutua rajoitussäännöstä (17 §) koskeviin perusteluihin, joiden mukaan ”Eroa osapuolten henkisessä kypsytydessä pidettäisiin suurena, kun he eivät voi eron vuoksi päättää sukupuoliyhteyden osallistumisesta tasavertaisista lähtökohdista. Tällöin seksuaalista tekoa on pidettävä nuoremman osapuolen kehitykselle vaarallisena, vaikka tämä ilmaisisi tahtonsa osallistua siihen.”

6 § Seksuaalinen ahdistelu

MLL kannattaa, että seksuaalisen ahdistelun rangaistavuus laajennettaisiin myös muihin kuin koskettelutekoihin, jotka voimakkuutensa tai toistuvuutensa vuoksi rinnastuvat vakavuudeltaan kosketteluun. Säännös kattaisi siten huomattavasti laajemmin tilanteita, joissa toista ahdistellaan seksuaalisesti, kuten sanallisesti, lähettämällä tai esittämällä viestin tai kuvan, ottamalla toisesta kuvan tai itseään paljastamalla.

7 § Seksuaalisen kuvan luvaton levittäminen

MLL kannattaa, että seksuaalisen kuvan luvaton levittäminen säädettäisiin seksuaalirikoksena rangaistavaksi. Kyseessä olisi uusi säännös, joka koskisi tekoja, jotka nykyisin arvioidaan lähinnä kunnianloukkauksena tai yksityiselämää loukkaavana tiedon levittämisenä.

9 § Korvauksen tarjoaminen nuoreen kohdistuvasta seksuaalisesta teosta

MLL kannattaa ehdotettua ”Seksuaalipalvelujen ostaminen nuorelta” -säännöksen nimikkeeseen muuttamista niin, että se viittaa selkeämmin ja asianmukaisemmin rangaistavaan tekoon.

12 § Lapsenraiskaus

MLL pitää lapsenraiskauksista koskevaa pykäläehdotusta työryhmän aiempaa ehdotusta parempana ja selkeämpänä. Pykälän 1 momentin nojalla sukupuoliyhteydessä oleminen kuuttatoista vuotta nuoremman lapsen kanssa olisi lapsenraiskaus. Pykälän 2 momentin nojalla lapsenraiskauksena rangaistaisiin myös 16 mutta ei 18 vuotta täyttäneeseen lapseen kohdistuva sukupuoliyhteys, kun tekijä on lapsen vanhempi tai vanhempaan rinnastettavassa asemassa lapseen nähden. **On hyvä, että ehdotusta on täsmennetty siten, että säännöstä sovelletaan riippumatta siitä, asuuko henkilö lapsen kanssa samassa osoitteessa.**

13 § Törkeä lapsenraiskaus

MLL kannattaa ehdotettua säännöstä. Lapsenraiskauksen ehdotetut ankaroittamisperusteet ovat perusteluja. Ne liittyvät teossa käytettyyn väkivaltaan, uhrille aiheutettavaan seuraukseen tai kärsimykseen, rikosentekijöiden määrään, rikoksen tekotapaan ja lapsen iästä, kehitystasosta, luottamusasemasta tai riippuvaisesta asemasta johtuvaan erityiseen vahingonriskiin.

14 § Seksuaalinen kajoaminen lapseen

MLL kannattaa ehdotettua säännöstä. Säännöksessä määriteltäisiin seksuaalisena kajoamisena lapseen rangaistavaksi 16 vuotta nuorempiin lapsiin kohdistuvat ja lapsen kehitystä vahingoittavat seksuaaliset teot.

15 § Törkeä seksuaalinen kajoaminen lapseen

MLL kannattaa, että seksuaalisesta kajoamisesta lapseen säädettäisiin törkeä tekomuoto. Myös muu lapseen kohdistuva seksuaalinen teko kuin sukupuoliyhteys voi olla olennaisesti 14 §:ssä määriteltyä seksuaalista kajoamista vakavampi rikos törkeää lapsenraiskausta vastaavissa tilanteissa.

16 § Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

MLL kannattaa ehdotettua säännöstä lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä. MLL kuitenkin kritisoi termiä ”hyväksikäyttö”. Lapsen hyväksikäytön sijaan tulisi käyttää ilmaisua ”lapseen kohdistuva seksuaaliväkivalta”.

Ehdotettu säännös koskisi lapsenraiskauksen ja seksuaalisen kajoamisen tunnusmerkistön täyttäviä tekoja sellaisissa olosuhteissa, joissa ne on perusteltua tuomita matalammalla rangaistusasteikolla ja vähemmän ankaralla rikosnimikkeellä. Säännöstä sovellettaisiin 12 tai 14 §:n sijaan, jos tällainen teko, ottaen huomioon lapsen ja tekijän ikä, kypsyytensä ja suhde sekä muut teko-olosuhteet, on kokonaisuutena arvostellen teon vakavuutta vähentävien seikkojen vallitessa tehty.

MLL pitää tärkeänä, että säännöksen soveltamisala on edellä mainituista syistä rajattu ja että vain rajatuissa tapauksissa sukupuoliyhteyden sisältävä teko olisi rangaistava lapsenraiskausta lievempänä lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä (lapseen kohdistuvana seksuaalisena väkivaltana). Säännös soveltuu lasten ja nuorten keskinäisissä suhteissa tapahtuneisiin harkitsemattomuudesta tai ymmärtämättömyydestä tehtyihin tekoihin. Nykyisin vastaavatyypiset teot voivat olla rangaistavia perusmuotoisena lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä, jonka rangaistusasteikko on sama, mutta joka ei soveltamisalaltaan ole samalla tavoin rajattu kuin ehdotetun säännöksen.

17 § Rajoitussäännös

Luvussa olisi nuorten keskinäisiä tekoja koskeva rajoitussäännös kuten nykyisinkin. **MLL pitää tärkeänä, että säännös edelleen mahdollistaa tapauskohtaisen harkinnan, koska nuorten kehittyminen on hyvin eritahtista.**

Säännöksen nojalla lapsenraiskauksena, seksuaalisena kajoamisena lapseen tai seksuaalisena hyväksikäyttönä ei pidettäisi tekoa, joka ei loukkaa kohteen seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja jonka osapuolten iässä sekä kypsyydessä ei ole suurta eroa. Rajoitussäännöksen tarkoituksena olisi määritellä jatkossakin nuorten vapaaehtoiset keskinäiset seksuaaliset teot rankaisemattomiksi. Tavoite suojata lasta

seksuaalisilta teoilta ei vaadi rajoittamaan nuorten keskinäistä seksuaalista kanssakäymistä silloin, kun toisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta ei loukata.

Pykäläehdotuksen perustelujen mukaan lähtökohtana, että lapsen ollessa noin 15-vuotias rajoitussäännös voi vielä muiden edellytysten täytyessä soveltua, kun ikäero vanhempaan osapuoleen on enintään noin viisi vuotta. **MLL pitää 15-vuotiaan ja 20-vuotiaan välistä viiden vuoden ikäeroa suurena. On täysin välttämätöntä, että lapsen ollessa tätä nuorempi, rajoitussäännöstä voitaisiin soveltaa vain, kun osapuolten ikäero on tätä pienempi.** Vaikka rajoitussäännöksessä ei olisi tiukkaa alaikärajaa, jota nuorempiin kohdistuviin tekoihin se ei soveltuisi, olisi perustelujen mukaan yleisenä lähtökohtana syytä pitää, ettei säännös sovellu lapsen ollessa enintään noin 12-vuotias. **MLL pitää tätä perusteluissa esitettyä linjausta liian matalana ja sen pitäisi olla vuotta korkeampi.**

18 § Lapsen houkutteleva seksuaalisiin tarkoituksiin

MLL kannattaa, että säännös laajenisi kattamaan lapsen houkuttelun nimenomaisesti myös yksittäisiä kuvia koskeviin tekoihin.

19 § Lasta seksuaalisesti esittävän kuvan levittäminen ja 20 § Törkeä lasta seksuaalisesti esittävän kuvan levittäminen

MLL kannattaa, että säännökset siirrettäisiin rikoslain 20 lukuun, koska säännöksen ensisijaisena tarkoituksena on suojella yleisen järjestyksen sijaan lasten seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja kehitystä. **MLL kannattaa, että säännösten sanamuotoa muutettaisiin siten, että termi "sukupuolisiveellisyyttä loukkaava" korvattaisiin termillä "seksuaalinen".** MLL kannattaa, että säännösten sanamuotoa muutettaisiin myös niin, että ne kattaisivat myös yksittäistä kuvaa tai tallennetta koskevat teot.

21 § Lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapito

MLL kannattaa säännöksen siirtämistä rikoslain 17 luvusta 20 lukuun, koska sen ensisijaisena tarkoituksena on suojella lasten seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja koskemattomuutta yleisen järjestyksen sijaan. **MLL kannattaa säännöksen soveltamisalan laajentamista kattamaan myös tarkoituksellisen pääsyn hankkiminen lasta seksuaalisesti esittävään materiaaliin muutoin kuin maksua vastaan tai sopimalla sekä säännöksen sanamuotoja muutettaisiin siten, että termi "sukupuolisiveellisyyttä loukkaava" korvattaisiin termillä "seksuaalinen".** MLL pitää hyvänä, että säännöksen soveltamisalan laajentamisella rangaistavuus ulotetaan myös vapaasti saatavilla olevaan aineiston hankkimiseen.

22 § Lasta seksuaalisesti esittävän esityksen seuraaminen

MLL kannattaa, että säännöksen soveltamisalaa laajennetaan niin, että säännöksessä tarkoitettuna lapsena pidettäisiin 18 vuotta nuoremman henkilön lisäksi henkilöä, jonka ikää ei voida selvittää mutta jonka on perusteltua syytä olettaa olevan kahdeksatoista vuotta nuorempi.

23 § Määritelmät

MLL kannattaa ehdotettua sukupuoliyhteyden määritelmän laajentamista, jonka mukaan tunkeutumisen ja omaan kehoon ottamisen lisäksi sukupuoliyhteydellä tarkoitettaisiin myös sukuelimen tai peräaukon koskettelua sukuelimellä tai suulla. Kuten esityksessä todetaan, ne voidaan luonteensa ja kosketuksen intiimiyden vuoksi vakavuudeltaan rinnastaa muihin sukupuoliyhteyden määritelmään kuuluviin tekoihin.

Lain toimeenpano ja seuranta-arviointi

MLL korostaa lain toimeenpanon merkitystä. Seksuaalirikoslainsäädännön uudistamisesta tulee tiedottaa laajasti huomioiden myös lapset ja nuoret kohderyhmänä. On varmistettava, että kaikki lapset ja nuoret saavat asianmukaista ja riittävää seksuaalikasvatusta ja oikeuskasvatusta. Tämä on senkin takia tärkeää, että myös lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten tekijöistä huomattava osa on itse lapsia tai nuoria.

MLL korostaa myös mediakasvatuksen tärkeyttä lapsiin ja nuoriin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjunnassa, sillä aiempaa suurempi osa seksuaaliväkivallasta liittyy verkkoympäristöihin. YK:n lapsen oikeuksien komitea on kehottanut Suomea vahvistamaan keinoja selvittää lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia ja vahvistamaan tarvittavia toimia digitaalisessa mediassa esiintyvän seksuaalisen väkivallan torjumiseksi. Komitea on myös suositellut, että varmistetaan riittävät resurssit erityisesti Internetissä tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi ja parantaa toimia ja koordinoitua tällä alalla.

MLL tuo esiin, että yleisellä asenneilmapiirillä suhtautumisessa seksuaaliseen häirintään on myös suuri merkitys lasten suojaamisessa seksuaaliväkivallalta. Häirinnästä alaikäisillä on valitettavan paljon kokemuksia. Myönteistä on, että häirintään on kuitenkin viime vuosina kiinnitetty huomiota ja laadittu turvataitoihin ja häirintään puuttumiseen liittyvää aineistoa myös kouluille ja oppilaitoksille.

Kriminalisointi ja riittävä rangaistustaso suhteessa tekojen vahingollisuuteen ja tekijöiden syyllisyyteen ovat kuitenkin vasta alku toimenpiteille lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä. Valtaosa seksuaalirikoksista on piilorikollisuutta. Tämä koskee myös lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia. Rikostilastot antavat vain osatotuuden seksuaalirikosten yleisyydestä. Tämän takia **tarvitaan säännöllisiä uhritutkimuksia, joissa lapsilta ja nuorilta kysytään seksuaalisen väkivallan kokemuksista. Näille tutkimuksille, kuten Lapsiuhritutkimukselle on varattava riittävät voimavarat niin, että tutkimuksia voidaan toteuttaa säännöllisin väliajoin.**

On myös pidettävä mielessä, että nykyistä suuremmalla kiinnijäämisriskillä voidaan ehkäistä lapsiin kohdistuvia seksuaalirikoksia. Tämä edellyttää, että **poliisilla, syyttäjillä ja tuomioistuimilla on riittävät resurssit seksuaalirikosten tutkintaan ja käsittelyyn.**

MLL korostaa myös, että lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan rikosoikeudellisen vastuun toteutumisen varmistamisen lisäksi on **välttämätöntä parantaa lapsiuhrien auttamisista, tukemista, suojaamista ja tarvittavien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluiden saamista.**

Lanzaroten sopimuksen Suomen ensimmäinen toimeenpanosuunnitelma julkaistaan huhtikuun lopulla. **MLL pitää välttämättömänä, että sen toteuttamiseen osoitetaan riittävät voimavarat.** Lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ehkäistään myös **laajalla Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelmalla** sekä **Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmalla.** **MLL pitää välttämättömänä, että myös näiden suunnitelmien toteutukseen osoitetaan riittävät voimavarat.**

MLL esittää, että seksuaalirikoslainsäädännön uudistuksesta tehdään **muutama vuosi lain voimaantulon jälkeen seuranta-arviointi, jonka tulosten perustella tehdään mahdolliset tarvittavat korjaukset nyt toteuttavaan lainsäädäntöuudistukseen.** Lain säännösten toimivuuden lisäksi seuranta-arvioinnissa on tarkasteltava myös toimeenpanon tehokkuutta.

Helsingissä 11.3.2022

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

Milla Kalliomaa
pääsihteeri

Esa Iivonen
johtava asiantuntija